

[Anna Westergaard.]

synes at være misfornøjede med resultatet, men det foreliggende lovforslag er dog altså det, der i rigsdagen har kunnet samle det meget betydelige flertal for sig. Det tør nok siges, at dette resultat er nået gennem et meget stort arbejde, hvilket bl. a. giver sig udtryk i, at udvalget, der blev nedsat i oktober 1950, har holdt ikke mindre end 41 møder. Det har tillige givet sig udslag i afgivelsen af en usædvanlig klar, overskuelig og velskrevet betænkning.

Ikke alle de givne opgaver er løst ved de foreliggende lovforslag om leje og bolig-anvisning og om ændringer i byggestøttelovgivningen, men de endnu henstående problemer vil man ifølge betænkningen efter nærmere undersøgelser vende tilbage til. Jeg tænker her bl. a. på spørgsmålet om huslejeudligning o. lign.

De forslag, udvalget har stillet i betænkningen, er uændret fremsat i folketinget af den højtærede minister og er med uvæsentlige ændringer gået gennem det andet høje ting, og det vil efter al sandsynlighed få ganske samme blide skæbne her i landstinget. Der vil derfor ikke være grundlag for nogen mere indgående omtale i enkeltheder af lovforslagene, som er velkendt i alle detaljer, og som heller ikke mit parti har noget at indvende imod, men jeg vil gerne fremhæve to forhold: Først bestemmelsen i § 138 i kapitel XVIII om boliganvisning om tjenestemænds adgang til at blive godkendt af kommunalbestyrelsen som lejere i den kommune, som de på grund af forflyttelse skal bo i. Den er lempet på den måde, at der, for at denne ret skal kunne anerkendes, kræves, at den pågældende tjenestemand har haft en selvstændig bolig, der bliver ledig ved hans fraflytning. Denne bestemmelse synes rimelig, specielt under hensyn til det i bemærkningerne til lovforslaget samme sted anførte om forståelsen af ordet bolig, hvorved det slås fast, at både en lejlighed og et værelse i denne henseende må anses for en bolig, hvilket forøvrigt er fastslået ad rettens vej. Er en tjenestemand enlig, skal han eller hun dog kunne godkendes til en lejlighed på ikke over to værelser, medmindre den fraflyttede lejlighed var større. Samtidig er der i § 141 indført en bestemmelse om, at de såkaldte lejeboliger, lejligheder, der af statsstyrelsen er opført for de ansatte, og som udlejes til de ansatte på udlejningsvilkår, ligestilles med hensyn til reglerne om boliganvisning med egentlige tjenesteboliger. Dette forhold vil

jeg gerne understrege som betydningsfuldt for tjenestemændene.

Endelig vil jeg gerne fremhæve et forhold, som jeg tidligere ved et tilsvarende lovforslags behandling i det høje ting har haft lejlighed til at gøre opmærksom på. Det er, hvad jeg vil kalde de enliges bolig-problem. For at undgå enhver misforståelse vil jeg først bemærke, at jeg selvfølgelig ganske deler den opfattelse, som man i boligudvalgsbetænkningen side 25 har givet udtryk for, nemlig at selvstændige lejligheder under den herskende mangel på boliger i almindelighed bør forbeholdes familier. Men forholdet er det, at der her i landet findes omtrent et par hundrede tusinde enlige personer over 35 år, og at man i mange boliganvisningsudvalg var kommet ind på den praksis, at *alle* ledige lejligheder blev forbeholdt familier. Dette har ofte ført med sig, at også ældre enlige personer henvises til udelukkende at bo i lejede og dyre, ofte meget tarvelige enkeltværelser. Nu har det vel altid været betragtet som en menneskerettighed for enhver at have adgang til at arbejde sig frem til at få eget hjem, og det har i hvert fald været et mål for mange enlige, der nu er blevet ældre og gamle, og som ved denne praksis blev sat udenfor som en slags klasse for sig selv og direkte af offentlige myndigheder afskåret fra denne menneskeret, efter at forøvrigt de offentlige myndigheder ingenlunde har overset disse mennesker, når det drejede sig om de byrder, der måtte pålægges det fælles samfund. Dette har medført mange uhyggelige og tragiske forhold og skabt megen bitterhed. Boligudvalget har nøje overvejet dette problem, skriver man, og man har da vel måttet opgive i loven at indføre direkte regler herfor, men udvalget har i sin enstemmige betænkning udtalt, at det må betone, at der efter udvalgets opfattelse i højere grad end hidtil bør tages hensyn til ældre enlige ved godkendelse af lejere til ledige lejligheder, således at disse enlige kan få adgang til at leje selvstændig lejlighed, selvom de ikke tidligere har haft selvstændig lejlighed. Udvalget lægger herved, siger betænkningen, vægt på, at det forekommer uheldigt, at den nævnte kategori af borgere i årevis skal være fuldstændig udelukket fra at opnå selvstændige lejligheder og være henvist til at bo i lejede værelser, og udvalget fremsætter endvidere den bemærkning, at man finder den af boliganvisningsudvalgene almindeligt fulgte praksis i disse sager uheldig. Jeg vil gerne takke boligudvalget for dets stilling til dette